PRZEDPRZEWODNIK DO SPEKTAKLU

CZYM JEST PRZEDPRZEWODNIK DO SPEKTAKLU „KACZĄTKO”?

Przedprzewodnik do spektaklu to informacje, z którymi warto zapoznać się przed wizytą w Teatrze. Dzięki przedprzewodnikowi dowiesz się więcej na temat przedstawienia, na które się wybierasz. Znajdziesz w nim informacje m.in. na temat:

- treści i źródeł powstania spektaklu „Kaczątko”
- estetyki, którą posługują się twórcy przedstawienia
- trudniejszych tematów
- intensywnych bodźców dźwiękowych i świetlnych
- dostępności przedstawienia dla widzów o szczególnych potrzebach

PO CO NAM PRZEDPRZEWODNIKI DO SPEKTAKLI?

Nowe spektakle Wrocławskiego Teatru Lalek powstają na podstawie różnych tekstów. Przedstawienia dotykają ważnych, a często trudnych tematów. Wykorzystują zróżnicowane środki artystyczne. Zdarza się, że po ich obejrzeniu dzieci i młodzież zadają opiekunom wiele pytań. Odbiór przedstawień wywołuje żywe emocje. Przedprzewodnik pozwala się na te pytania i emocje przygotować.

DLA KOGO JEST PRZEDPRZEWODNIK?

Dla wszystkich, którzy chcą dowiedzieć się czegoś więcej o przedstawieniu, w tym:

- rodziców i nauczycieli, którzy chcą być przygotowani na trudniejsze treści w przedstawieniach lub intensywne, mocno oddziałujące środki wyrazu,
- osób o szczególnych potrzebach, w tym osób z niepełnosprawnościami, neuroróżnorodnych lub w kryzysach zdrowia psychicznego.

wrocławski teatr lalek

TEATR WRAŻLIWY

SPIS TREŚCI

1. Przed wizytą w teatrze 4
2. Najważniejsze informacje o przedstawieniu „Kaczątko” 7
3. O czym jest spektakl „Kaczątko”? 8
4. Jaką estetyką posługują się twórcy przedstawienia? 14
5. Kto występuje w przedstawieniu? 16
6. Światła i dźwięki w spektaklu 16
7. Mapa dźwięków na osi czasu spektaklu 18
8. Mapa treści wrażliwych i bodźców sensorycznych w przedstawieniu 20
9. Czy przedstawienie jest dostępne dla widzów z niepełnosprawnościami? 24
10. Czy przedstawienie jest odpowiednie dla widzów neuroróżnorodnych? 26
11. W jaki sposób rodzic lub nauczyciel może wesprzeć widzów w odbiorze i rozumieniu spektaklu? 28
12. Słowniczek trudniejszych pojęć 30
13. Kontakt 32

PRZED WIZYTĄ W TEATRZE

Przedstawienie pod tytułem „Kaczątko” gramy na Scenie Kameralnej Wrocławskiego Teatru Lalek. Wrocławski Teatr Lalek znajduje się w ścisłym centrum miasta, przy pl. Teatralnym 4. Możesz do nas dojechać komunikacją miejską. Najbliższe duże, płatne parkingi znajdują się w Renomie oraz w Narodowym Forum Muzyki. Jeśli nie czujesz się dobrze na zamkniętych, wielopoziomowych parkingach, otwarte, płatne parkingi znajdują się przy ul. Teatralnej i przy ul. Podwale. Jest tam jednak niewiele miejsc i możesz mieć trudność z pozostawieniem samochodu.

Do Teatru warto przybyć chwilę wcześniej. Będziesz mieć wtedy czas, by spokojnie pozostawić kurtkę lub płaszcz w szatni i skorzystać z toalety. W budynku przywitają Cię pracownicy obsługi widowni. Pracownicy obsługi widowni są zwykle ubrani na czarno i mają żółte plakietki z logotypem Wrocławskiego Teatru Lalek. Sprawdzą Twój bilet, pokierują do szatni i na widownię oraz odpowiedzą na pytania. Gdy wejdziesz na salę widowiskową, pomogą Ci w znalezieniu Twojego miejsca.

W hallu przy szatni znajduje się sklepik, gdzie w weekendy możesz kupić teatralne pamiątki. Są tam też dwa ekrany, na których wyświetlają się dynamiczne zwiastuny różnych spektakli. Podczas spektakli weekendowych przy Dużej scenie działa kawiarenka teatralna. Możesz w niej kupić coś do picia i słodką przekąskę. Kawiarenka jest niewielka, więc czasem będziesz musiał poczekać w kolejce.

Przed rozpoczęciem spektaklu w foyer (czyli hallu, który znajduje się przed wejściem do sali widowiskowej) może być tłoczno i głośno. Scena Kameralna liczy 70 miejsc i wszyscy widzowie będą czekać na rozpoczęcie przedstawienia. Po przyjściu do Teatru nie możesz od razu zająć miejsca w sali widowiskowej. W tym czasie aktorzy i obsługa przedstawienia sprawdzają, czy scena i widownia są idealnie przygotowane. Gdy wszystko jest dopięte na ostatni guzik, pracownicy obsługi widowni otwierają drzwi sali widowiskowej i zapraszają widzów do środka.

Na sali widowiskowej widzowie siedzą na wygodnych poduszkach lub na krzesłach. Poduszki przygotowaliśmy w pierwszych rzędach widowni. Dalej stoją krzesła. Scena, na której znajduje się scenografia i grają aktorzy, mieści się na tym samym poziomie, co pierwsze rzędy widowni. Widownia i scena to dwie oddzielne strefy. Widzowie pozostają na widowni, a aktorzy grają na scenie. Chwilę przed rozpoczęciem spektaklu pracownicy obsługi widowni zamykają drzwi do sali. Na krótki moment gasną światła. Jeśli nie czujesz się dobrze w ciemności, powiedz o tym osobie, z którą jesteś. Możesz również wybrać miejsca bliżej wyjścia.

Pamiętaj, że teatr nie pokazuje historii wprost. Często posługuje się metaforą – to znaczy, że obrazy na scenie nie są dosłowne, ale mają dodatkowe sensy, wywołują różne skojarzenia. Czasem twórcy wymyślają teatralne czary. Dzięki temu możesz w teatrze zobaczyć rzeczy, które nie zdarzają się w prawdziwym świecie. Bo teatr to dobre miejsce dla Twojej wyobraźni.

Jeśli jesteś wrażliwy na głośne dźwięki, możesz skorzystać ze słuchawek wyciszających. Możesz przynieść swoje słuchawki lub bezpłatnie wypożyczyć słuchawki w Teatrze. Słuchawki nie wygłuszają całkowicie, ale pozwalają na obniżenie natężenia dźwięku o około 20 dB. Słuchawki, które posiadamy są przeznaczone dla dzieci w wieku 5-12 lat. Ich ilość jest ograniczona. Możesz je wypożyczyć w szatni.

Na sali widowiskowej nie można pić ani jeść. Możesz natomiast skorzystać ze swojego picia lub jedzenia w foyer przed rozpoczęciem i po zakończeniu przedstawienia.

Na sali widowiskowej nie można korzystać z telefonów komórkowych. Światło ekranu i dźwięki przeszkadzają innym widzom. Jeśli potrzebujesz skorzystać z telefonu, możesz to zrobić w foyer przed rozpoczęciem i po zakończeniu przedstawienia.

Możesz wyjść w trakcie przedstawienia, jeśli tego potrzebujesz. Jeśli zdarza Ci się czuć na przedstawieniach niekomfortowo i potrzebujesz chwili wytchnienia, warto zająć miejsce z przodu, na brzegach rzędów. Dzięki temu opuścisz salę szybko i wygodnie oraz nie będziesz przeszkadzać innym widzom.

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE O PRZEDSTAWIENIU „KACZĄTKO”

Przedstawienie pod tytułem „Kaczątko” miało swoją premierę 20 marca 2026 r. W swoim spektaklu twórcy na nowo odczytują baśń Hansa Christiana Andersena „Brzydkie kaczątko”.

Scenariusz spektaklu stworzył Piotr Żukowski. Jest on również reżyserem przedstawienia. Asystentem reżysera jest Łukasz Filipowicz. Scenografię i kostiumy zaprojektowali Emilia Burtan i Oskar Szczęśniak. Muzykę skomponował Maciej Domański, a ze realizację dźwięku odpowiada Robert Maniak. Reżyserką światła jest Alicja Pietrucka. Konsultacje cyrkowe prowadził Jacek Timingeriu. Inspicjentką przedstawienia jest Małgorzata Mańko-Drozd.

W spektaklu występuje Anna Bajer.

Przedstawienie trwa 50 minut.

Przedstawienie pod tytułem „Kaczątko” polecamy widzom, którzy ukończyli 4 lata. To znaczy, że niektóre bodźce sensoryczne mogą być nieodpowiednie dla widzów młodszych. Młodsi widzowie mogą mieć również trudność z podążaniem za treścią i rozumieniem licznych metafor. Jednocześnie przedstawienie doskonale odpowiada na potrzeby widzów starszych niż czteroletni.

- Jeśli Twoje dziecko jest szczególnie wrażliwe na niektóre treści lub bodźce sensoryczne, minimalna granica wieku może być wyższa.

O CZYM JEST SPEKTAKL „KACZĄTKO”?

„Kaczątko” to historia Klauna, który został wyrzucony z cyrku. Grał tam Misia Kubusia, ale nie podobała mu się ta rola. Dyrektor cyrku nie zapytał Klauna kim jest ani co lubi. Zamiast tego wymyślił dla niego różne cyrkowe numery. Klaun miał się cały czas uśmiechać i udawać, że dobrze się bawi. W nagrodę dostawał słoik miodu – choć miodu też nie lubił. Klaun nie chciał dłużej udawać. Był smutny i obojętny. Dyrektor cyrku wyrzucił go z pracy, bo widzowie nie chcieli oglądać płaczącego misia. Cyrk odjechał, a Klaun został sam na stercie walizek.

Klaun zastanawia się, dlaczego nie pasował do cyrku. Wyczarowuje stadko żółtych, puchatych kulek, które wyglądają jak małe kaczątka. Jednak za każdym razem, gdy się do nich zbliża, kaczątka podnoszą rwetest i uciekają. Klaun zauważa, że przyczyną jest czerwona kulka na jego nosie takie brzydkie Kaczątko. Klaun za wszelką cenę próbuje pozbyć się czerwonej kulki: zaczarowuje ją lub chowa w różne miejsca. Ale brzydkie Kaczątko za każdym razem do niego wraca. Klaun podejmuje decyzję: od dziś chce być taki, jak inni.

Postanawia zacząć od budowy domu. Układa walizki na kształt budynku z otwieranymi drzwiami, oknami i spadzistym dachem. Ale co to znaczy, że jakiś budynek nazywamy domem? Dom to miejsce, w którym można przyjmować gości albo schronić się przed ludźmi, którzy chcą nam zrobić krzywdę. W domu ogląda się telewizję i parzy herbatę. Dom pachnie świeżym praniem i szarlotką. Klaun odkrywa, że dom to nie tylko budynek, ale też nawyki, smaki i zapachy.

Klaun zamyka się w swoim nowym domu. Czuje się samotny. Postanawia znaleźć przyjaciela. Ale gdzie go szukać? Klaun wyciąga z kufra pięć balonów. Wkłada jeden balon w swoje buty i maluje na nim uśmiechniętą buzię. Próbuje założyć mu swoje ubranie, ale ubranie spada. Klaun na kolejnych balonach maluje koszulkę i spodenki, a na następnych – dłonie. Układa balony na kształt człowieka, ale balony uciekają. Klaun próbuje się bawić z balonem w berka, ale balon nie zna tej zabawy. Klaun zastanawia się, kim jest przyjaciel.

Klaun wraca wspomnieniami do cyrku. Zauważa, że dyrektor i widzowie nie mogli go poznać, skoro cały czas kogoś udawał. Jeśli chce, by lubili go inni, najpierw musi polubić samego siebie. Klaun szuka czerwonego noska – swojego brzydkiego Kaczątka. Godzi się z nim i przeprasza za swoje zachowanie. Klaun i Kaczątko planują wspólną podróż i występy w różnych miastach.

Spektakl Piotra Żukowskiego swobodnie nawiązuje do baśni „Brzydkie kaczątko" Hansa Christiana Andersena. Reżyser nie pokazuje zdarzeń, opisanych w baśni. Dopiero w jednej z ostatnich scen Klaun opowiada widzom historię brzydkiego kaczątka. Twórcy spektaklu biorą z baśni Andersena najważniejsze tematy: samotność, poczucie niedopasowania, odrzucenia i tworzą z nich własną historię. Proponują też inne, bardziej współczesne zakończenie. U Andersena kaczątko dorasta i staje się pięknym łabędziem. Dopiero wtedy znajduje swoje stado i staje się jego częścią. W przedstawieniu Wrocławskiego Teatru Lalek twórcy przekonują, że aby odkryć własną wartość wcale nie trzeba się zmieniać. Bo każdy zasługuje na akceptację.

Szczegółowy opis każdej sceny znajdziesz w rozdziale „Mapa treści wrażliwych i bodźców sensorycznych w przedstawieniu" na stronie 20

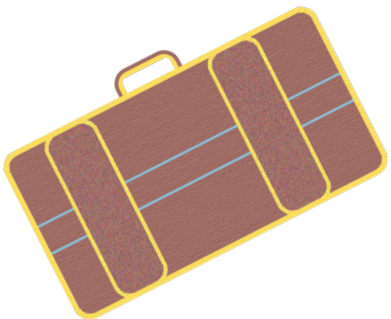

„Kacząteko" to spektakl o drodze do poznawania siebie, budowaniu poczucia własnej wartości, bycia ze sobą i przy sobie. W przedstawieniu Piotra Żukowskiego, inaczej niż u Andersena, Kacząteko nie zmienia się, ale spogląda na siebie inaczej. Dla niektórych dzieci odbiór tej historii może być nie do końca czytelny. Przyjmą ją intuicyjnie, ale poznawczo mogą mieć trudność z pomieszczeniem złożonych kwestii. Dzieci nie muszą jednak wszystkiego zrozumieć, żeby opowieść zadziałała: spektakl odłoży się w sferze emocjonalnej na później, będzie dojrzewał razem z dzieckiem.

O to, w jaki sposób rozmawiać z dzieckiem o spektaklu, wspierać je w poukładaniu obserwacji i emocji, zapytaliśmy Lidię Kurczabę – pedagożkę, terapeutkę integracji sensorycznej

Marta Kurowska: Tematy, których dotyka przedstawienie Piotra Żukowskiego: droga do poznania siebie, uznania własnej wartości, zalet i ograniczeń mogą wydawać się trudne w kontekście widzów w wieku przedszkolnym. Czy można rozmawiać o nich z małymi dziećmi?

Lidia Kurczaba: Rozmowa z przedszkolakiem o poznaniu siebie jest możliwa, choć trochę inna niż ze starszymi dziećmi. Dzieci w wieku przedszkolnym nie myślą jeszcze o sobie w sposób abstrakcyjny, np. „jaki jestem jako człowiek?" Myślą raczej w sposób konkretny, oparty na doświadczeniach, emocjach i codziennych sytuacjach. Stopniowo poznają, zaczynają dostrzegać swoje upodobania, mocne i słabsze strony. Ważne, żeby abstrakcyjne dla dziecka słowa dorosłych „bądź sobą, akceptuj siebie" były poparte konkretnymi przykładami, odnosiły się do działań i emocji: „widzę, że bardzo lubisz śpiewać – wiesz, nie wszyscy lubią te same rzeczy, każdy ma coś swojego ulubionego".

MK: Zatem w jaki sposób rozmawiać z przedszkolakiem o „byciu sobą"?

LK: Przyszła mi do głowy metafora ziarenka. Obrazowe porównanie do świata przyrody będzie przemawiało do dziecka w wieku przedszkolnym. Może stać się takim kluczem – kotwicą, o którym będzie pamiętać w sytuacji zwątpienia i niepewności.

Porównam dziecko do ziarenka, które jeszcze nie końca wie kim jest i co z niego wyrośnie. W tej metaforze można pokazać, że choć wszystkie ziarenka wyglądają niemal identycznie, wyrastają na zupełnie inne – często podobne, ale nigdy identyczne – rośliny. Czy ktoś widział dwa takie same dęby?

Każde Ziarenko rozwija się w swoim tempie. Jedno kiełkuje trochę szybciej, inne potrzebuje więcej czasu. W rozmowie dorosły może pomóc zauważyć i odkryć, że w dziecku-ziarenku rosną różne rzeczy: upodobania, usposobienie, wrażliwość. Bliscy dorośli pielęgnują dojrzewające Ziarenko: troszczą się o warunki, dają mu czas, przestrzeń i uważność, by wzrastało w swoim tempie i kierunku. „Kaczątko" przypomina, że bycie sobą to proces. Klaun również potrzebował czasu na zrozumienie, kim jest. Przeszedł długą drogę poszukiwań i doświadczeń. Warto pokazać dziecku, że potrzeba czasu, by z małego ziarenka mogło wyrosnąć to, kim jesteśmy.

W rozmowach z dzieckiem o byciu sobą ważne jest, aby nie porównywać go do kogoś innego. Niech porównanie służy wyłącznie podkreśleniu różnic w odbieraniu i przeżywaniu tej samej sytuacji przez inne osoby: „twój kolega lubi bawić się autkami, a ty wolisz dinozaury", a nie wartościowaniu.

MK: Skoro jesteśmy różni, to czasem możemy mieć trudność z dogadaniem się. Jak odnaleźć się w różnorodnej społeczności? Co można zrobić, żeby być lubianym, a jakich granic nie należy przekraczać?

LK: Jedną z uniwersalnych zasad w wyznaczaniu granic i bezpiecznych relacji w grupie jest podkreślenie, że nie zawsze trzeba się na wszystko zgadzać. Warto pokazać dziecku, że można negocjować lub po prostu odmówić. Odmawianie nie sprawi, że ktoś przestanie nas lubić – a przynajmniej nie powinno. Mówienie o swoich potrzebach to solidny fundament, który przekłada się na budowanie samooceny. Warto jednak mieć świadomość, jak cienka jest granica pomiędzy stawianiem granic, a stawianiem na swoim: czymś innym jest bronienie siebie i własnego zdania, a czymś innym wymuszanie, żeby lepiej się poczuć. Wyznaczanie granic chroni nasze potrzeby, a wymuszanie pomija potrzeby innych.

Nie musimy być tacy sami, bo w grupie jest miejsce dla wielu osób. Różnice nie oznaczają bycia gorszym lub niewłaściwym. Można doświadczać swojej „inności" na wiele sposobów: w tym, co lubimy, co nam sprawia trudność lub przychodzi nadzwyczaj łatwo, w sposobie bycia, przeżywaniu emocji, wyglądzie czy w rodzinach i doświadczeniach. Warto podkreślać, że różnice są naturalną częścią bycia wśród ludzi.

Jeśli pojawiają się różnice w grupie, przy braku wsparcia i akceptacji różnicy szybko może pojawić sie przekonanie „muszę się zmienić, żeby pasować". Rolą dorosłego jest zauważenie sytuacji i zareagowanie na nią. Pokazanie dziecku, że można być innym, a jednocześnie nadal być częścią grupy – „twoja inność jest w porządku".

W trudnej sytuacji rówieśniczej (która nie jest przemocą lub rażącym zaniedbaniem, wymagającymi interwencji) warto zadawać pytania. Samo nazywanie problemów i rozmowa o nich są ważne. Równie ważne jest wyposażenie dziecka w narzędzia do działania. Zamiast podsuwać gotowe rozwiązania warto dziecko zapytać: jak można tę sytuację załatwić? co może pomóc? co chciałbyś / chciałabyś zrobić? Warto oddać dziecku inicjatywę w działaniu i rozwiązaniu problemu, z którym będzie potrafiło sobie poradzić. Bywa, że najlepsze rozwiązanie to takie, na które dziecko wpadnie samo: jest dla dziecka najbardziej autentyczne, najbliższe i najłatwiejsze do zastosowania. Pomocne może być odgrywanie scenek w domu, w bezpiecznych warunkach, zanim dziecko użyje ich w prawdziwej sytuacji.

MK: Czy „Kaczątko" może być pretekstem do rozmów o poznawaniu siebie, o stawianiu granic?

LK: Oczywiście, że może. Szczególnie bogata w te treści jest scena, gdy cyrk odjeżdża, a Klaun zostaje sam.

Klaun opowiada o tym, że nie wybrał roli Misia, że została mu narzucona. Musiał się podporządkować, choć czuł, że do niej nie pasuje. Spotkał się z brakiem poczucia wpływu, został obsadzony w roli. To się przełożyło na doświadczenie „nikt mnie nie zapytał, kim chcę być". Tu otwiera się wiele tematów do rozmów: czy da się wyjść z roli? Czy rola, którą wykonujemy, została wybrana przez nas? A jeśli nie przez nas, to kto ją wybrał? Co się dzieje, jeśli za długo jesteśmy w jakiejś roli?

Kiedy Klaun mówi „śmiali się ze mnie, ale nie ze mną" przywołuje doświadczenie trudne dla wszystkich, nie tylko dla dzieci i młodzieży. W jego słowach wybrzmiewa przepaść między relacją a upokorzeniem. Warto o tym rozmawiać, bo dzieci bardzo szybko zauważą i poczują sprzeczność: jaka jest różnica pomiędzy śmianiem się z kimś, a śmianiem się z kogoś?

Dalej Klaun opowiada „jechałem dalej i nikogo nie obchodziło, kto jest w środku tego niedźwiedzia". To interesujący przyczynek do rozmowy o tym, czy zdarza nam się widzieć tylko to, co jest na zewnątrz. Można zapytać dziecko, czy zdarzyło się, że ktoś zobaczył w tobie tylko jedną rzecz / cechę i nic więcej?

MK: Jak zatem wspierać dziecko w budowaniu mądrej samooceny?

LK: Pod koniec spektaklu Klaun opowiada baśń Andersena. Słowa „gęsi chciały, żeby było gęsie, koty, żeby było bardziej kocie" mogą być bliskie dzieciom. Potrzeba przynależności jest bardzo silna. Dzieci chcą czuć się częścią grupy. To naturalne, ważne i rozwojowe. Jednak często w grupie ceną dopasowania się jest wycofanie się ze swojego stylu bycia, ukrywanie czegoś, udawanie – mechanizmy, które chronią przed odrzuceniem. Tu wraca wątek z wcześniejszej części naszej rozmowy: czy w grupie jest miejsce na różnorodność? Czy w społeczności muszę rezygnować z siebie?

W spektaklu Klaun mówi, że nikt Kaczątka nie lubił, bo było brzydkie. Zauważa swoje odbicie w tafli lodu. Dla części dzieci sens tej sceny może być rzeczywiście trudniejszy do zrozumienia. U Andersena kaczątko stało się pięknym łabędziem i zostało przyjęte przez stado. Tutaj sens jest nieco inny: nie trzeba się zmieniać, by być pięknym i mieć wartość. Bycie sobą nie odbiera nam prawa, by zasługiwać na akceptację.

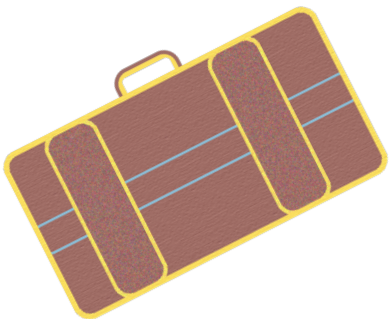

JAKĄ ESTETYKĄ POSŁUGUJĄ SIĘ TWÓRCY PRZEDSTAWIENIA?

Kaczątko jest spektaklem teatru formy, który rozgrywa się w planie żywym i lalkowym. W planie żywym występuje aktorka - Klaun, a towarzyszą jej lalkowe formy. Narrację przedstawienia buduje obraz, plastyka sceniczna, ruch, światło dźwięk. Reżyser spektaklu tworzy unikalny świat, w którym żółte puchate kulki ożywają i zyskują autonomię. Stają się postaciami – kaczątkami, a nosek Klauna: większa, czerwona kulka – brzydkim Kaczątkiem. Te postaci mają swój własny sposób życia, poruszania się. Co więcej: mają swój charakter i osobowość. Dzięki takim praktykom artystycznym teatr tworzy obrazy, które pobudzają wyobraźnię i wrażliwość odbiorców.

Scenografia przedstawienia jest uniwersalna i symboliczna. To znaczy, że jej elementy zmieniają funkcje w trakcie opowieści. Przestrzeń wypełnia kilkanaście staromodnych kufrów, walizek i toreb podróżnych. Mają różne kształty i rozmiary. Są kolorowe, a ich paleta barwna jest spójna i harmonijna. W każdej walizce znajduje się mały świat: jedna jest lustrem – taflą jeziora, inna piekarnikiem, jeszcze inna rozświetlonym, nocnym miastem. Walizki służą bohaterce do tworzenia z nich różnych przestrzeni: podłużny, ustawiony pionowo kufer to idealne drzwi do domu, mniejsze walizki z półprzezroczystymi wiekami to okna, a otwarta walizka – spadzisty dach. Przestrzeń nie zmienia się dynamicznie – to Klaun ustawia ja po swojemu i nadaje jej znaczenia.

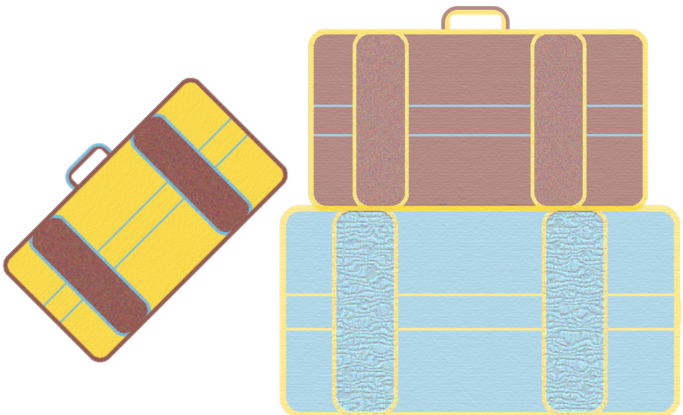

Twórcy przedstawienia odwołują się do różnych tradycji cyrkowych:

Tradycyjny cyrk jako dawne miejsce pracy Klauna, staje się metaforą świata, w którym każdy gra swoją rolę. Postaci są jednowymiarowe, wyraziste i każda z nich ma jakąś cechę szczególną: gibkością, zwinnością lub siłą przekracza ludzkie możliwości. Cyrk zapewnia widzom szybki i atrakcyjny program – popis goni popis i nie ma w nim czasu na refleksję.

Cyrk w przedstawieniu to także wybrana przez twórców konwencja, czyli umowa pomiędzy autorem a widzem, która pozwala odbiorcom zrozumieć zasady, według których zbudowany jest świat przedstawiony. Tu autorzy sięgają do tradycji nowego cyrku – sztuki, która powstała w latach 70. XX wieku. Nowy cyrk stawia w centrum uwagi człowieka, jego możliwości i umiejętności, a technika cyrkowa jest środkiem wyrazu artystycznego, a nie celem samym w sobie.

Klaun, który chce się dowiedzieć kim jest i dopiero poszukuje swojej wartości nie pasuje do tradycyjnego cyrku. Choć ma wyrazisty biały makijaż z czerwonym noskiem, za duże buty i luźny strój, nie chce dłużej bawić widzów. Wpisuje się w tradycję smutnych klaunów, którzy udawali radosnych, choć zmagali się z przygnębieniem. Taką postacią w XVI-wiecznym teatrze był na przykład Pierrot z włoskiej *commedia dell'arte*. Smutny klaun uosabia samotność i poczucie odrzucenia, ukryte pod maską komedii.

Galerię zdjęć oraz filmowy zwiastun spektaklu znajdziesz na stronie www.teatrlalek.wroclaw.pl (przy opisie spektaklu).

KTO WYSTĘPUJE W PRZEDSTAWIENIU „KACZĄTKO”?

Klaun

Klaun jest bardzo smutny. Chciałby być jak inni ludzie. Chciałby mieć dom. Ale co to właściwie znaczy dom? Chciałby mieć przyjaciela, ale nie wie, kim jest przyjaciel.

Dawniej Klaun pracował w cyrku. Grał wesołego Misia Kubusia. Ale jak tu być wesołym, jeśli ktoś czuje tylko smutek? Musiał odejść, bo nie pasował do cyrku.

Klaun opowiada baśń Hansa Christiana Andersena o brzydkim kaczątku. Brzydkie kaczątko też było smutne, bo nie pasowało do zwierząt na podwórku. Ale pewnego wiosennego ranka zamieniło się w pięknego łabędzia.

W roli Klauna występuje Anna Bajer.

ŚWIATŁA I DŹWIĘKI W SPEKTAKLU

światła

W spektaklu światła budują różne światy. Cyrk jest oświetlony szeroko, równomiernie, a po podłodze przesuwają się kolorowe, świetlne koła. Prywatna przestrzeń Klauna jest bardzo intymna: wokół panuje ciemność, a ciepłe światło oświetla jedynie bohaterkę i jej najbliższe otoczenie. Swoiste światła mają również światy, zamknięte w walizkach: połyskująca tafla lustra – jeziora, piekarnik, z którego bohaterka wyciąga szarlotkę, rozświetlone, nocne miasto.

W przedstawieniu światła zmieniają się płynnie: nie ma gwałtownych zmian kolorów ani natężenia. Twórcy unikają również blackoutów (całkowitych wyciemnień) – w ciemniejszych momentach na scenie panuje półmrok, a wszystkie postaci są delikatnie oświetlone i rozpoznawalne.

dym sceniczny

Dym sceniczny o bardzo niskim natężeniu jest wykorzystywany w jednej scenie. Bohaterka wyjmuje ciasto z dymiącego piekarnika.

projekcje

W spektaklu nie ma projekcji video.

W dwóch scenach twórcy proponują, zbliżony do efektu projekcji, teatr cieni. Dzięki wykorzystaniu silnego źródła światła na ekranach pojawia się cień aktorki i rekwizytu, a w innej scenie cienie płaskich form: sylwetka płaczącego kaczątka, sylwetki odlatujących ptaków i sylwetka okrągłego, puchatego kaczątka.

dźwięki

Muzyka w przedstawieniu jest pogodna i harmonijna. Nadaje rytm działaniom postaci i oddaje emocje bohaterki. W spektaklu pojawiają się dwie piosenki. Są melodyjne i łagodne, nie wyróżniają się głośnością.

Muzyka jest grana z głośników i utrzymuje się na podobnym poziomie głośności.

Poza muzyką w spektaklu pojawiają się odgłosy, wydawane przez kaczątka. Kwakanie o różnym natężeniu jest nacechowane emocjonalnie. Dobiega z różnych kierunków: od samej bohaterki, gdy kwacze jej nosek, oraz z walizek, gdy kwaczą ukryte w nich żółte, puchate kaczątka.

Szczegółową mapę dźwiękową znajdziesz na następnej stronie. Szczegółowy opis trudniejszych bodźców znajdziesz w rozdziale „Mapa treści wrażliwych i bodźców sensorycznych w przedstawieniu” na stronie 20

MAPA DŹWIĘKÓW NA OSI CZASU SPEKTAKLU

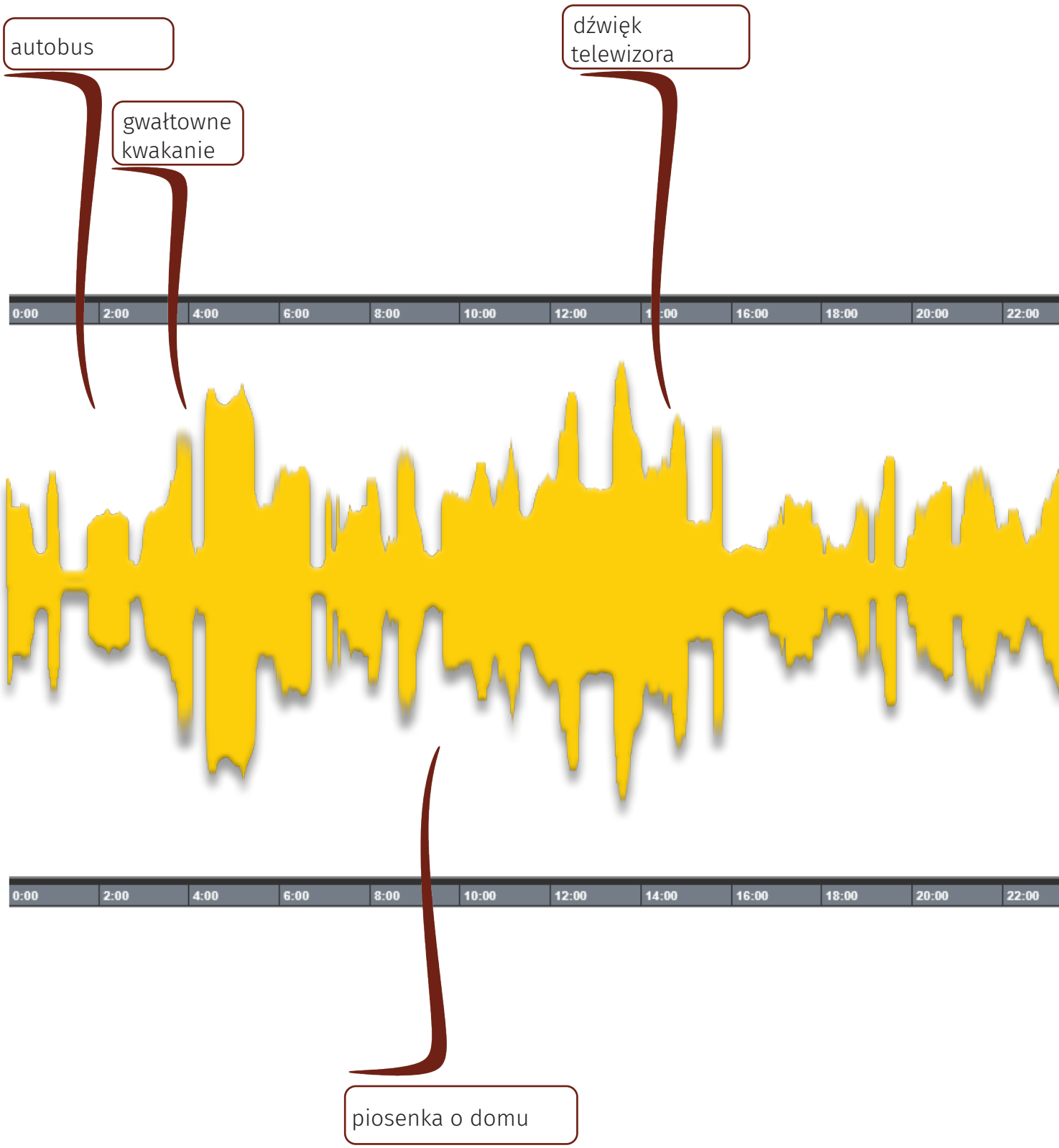

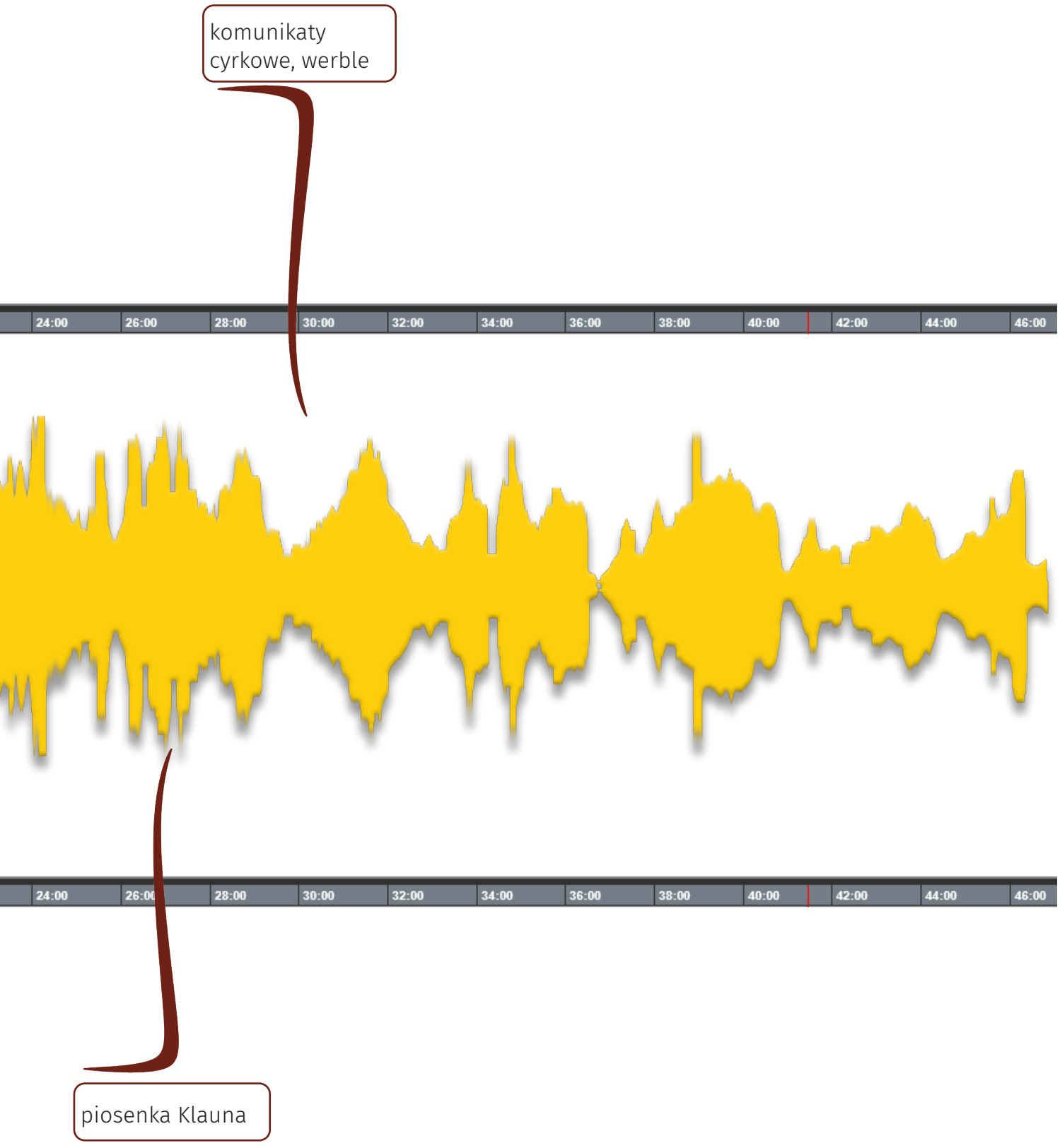
komunikaty
cyrkowe, werble
24:00
26:00
28:00
30:00
32:00
34:00
36:00
38:00
40:00
42:00
44:00
46:00
24:00
26:00
28:00
30:00
32:00
34:00
36:00
38:00
40:00
42:00
44:00
46:00
piosenka Klauna

MAPA TREŚCI WRAŻLIWYCH I BODŹCÓW SENSORYCZNYCH W PRZEDSTAWIENIU

UWAGA! W tym rozdziale opisujemy po kolei każdą scenę spektaklu. Jeśli nie chcesz znać szczegółów przed obejrzeniem przedstawienia, przejdź do strony 24

treści trudniejsze	fabuła	bodźce sensoryczne
	scena I Cyrk odjeżdża [0:00-01:10] Przedstawienie się skończyło! Cyrk wyrusza w dalszą drogę. Ktoś jednak został. To smutny Klaun, który siedzi na stosie walizek.	głos z offu, przy zasłoniętej kurtynie ok. 2. minuty głośny, narastający dźwięk odjeżdżającego autobusu
	scena II Klaun [01:10-03:00] Klaun wstaje. Zauważa widzów, jest trochę onieśmielony. Wyciąga z kieszeni żółte, puchate kulki. Próbuje żonglować, ale mu nie wychodzi. Druga próba. I trzecia. Co robić? Klaun już wie! Chowa żółtą kulkę do kapelusza, czaruje i...	scena bez słów podczas całej sceny panuje półmrok
	scena III Kwa! [03:00-06:00] ...z kapelusza dobiega kwakanie. Klaun uważnie przygląda się żółtej, puchatej kulce. Próbuje ją zaczarować, a kulka znów kwacze. Kwaczą tez wszystkie inne kulki. Gdy Klaun się zbliża, kuleczki głośno kwaczą. Gdy się oddala – przestają. Klaun liczy kuleczki i zamyka je w walizce.	ok. 4. minuty głośne kwakanie ok. 5-6. minuty głośne, zaniepokojone kwakanie
	scena IV Narodziny kaczątka [06:00-08.40] Lecz co to? Ktoś znowu kwacze. Klaun dotyka czerwonego noska – to on! Klaun wkłada nosek do walizki. Żółte kulki podnoszą rwetest. Klaun próbuje różnych sposobów, ale za każdym razem, gdy do żółtych kulek zbliża się czerwona, żółte kwaczą zaniepokojone. Klaun wkłada żółte kuleczki do kapelusza, uspokaja je.	ok. 7 minuty głośne kwakanie

treści trudniejsze	fabuła	bodźce sensoryczne
	scena V Jesteś jakieś inne [08:40-11:00] Klaun zachęca nosek do lotu – przecież wszystkie kaczki latają. Nosek upada. Klaun zaczarowuje nosek, a on znika. Klaun szuka żółtych kulek. Nigdzie ich nie ma. Za to na jego nosie znów jest czerwona kulka. Klaun nie podoba się sobie z takim brzydkim Kaczątkiem na nosie. Chce zacząć wszystko od nowa i być jak inni.	
	scena VI Dom [11:00-15:00] Klaun postanawia znaleźć nowy dom. Ale co to znaczy dom? Co sprawia, że jakieś miejsce nazywamy domem? Klaun buduje dom z walizek: ustawia je na kształt drzwi, okien i dachu. Może jego dom nie będzie taki sam, jak inne, ale przynajmniej będzie jego.	
poczucie osamotnienia strach przed obcymi	**scena VII Mój prywatny, miły kąt** [15:00-17:30] Klaun wchodzi do domu, zamyka drzwi. Ogląda telewizję, parzy herbatkę. Otwiera czajnik, a z czajnika wyskakuje cieniowy zajączek. Znika. Klaun zagląda do czajnika, a ze środka wypada czerwone Kaczątko. Klaun wrzuca do je czajnika i szczelnie zamyka wieczko.	scena bez słów scena w konwencji teatru cieni, niemal w całości w półmroku ok. 16. minuty lekkie migotanie światła i dźwięk, jakby ktoś oglądał telewizję
	scena VIII Nie chcę cię znać [17:30-19:40] Klaun otwiera kuferek – piekarnik. Z piekarnika wyskakuje Kaczątko. Klaun je wyrzuca. Klaun wyciąga z piekarnika szarlotkę. Nadgryza, a w szarlotce – Kaczątko. Odkłada Kaczątko, odwraca się do niego tyłem. Kaczątko zaczepia Klauna, ale ten udaje, że go nie widzi.	ok. 18. minuty półmrok ok. 18. minuty lekki dym sceniczny, imitujący piekarnik ok. 19. minuty gwałtowne kwaknięcie wyrzuconego Kaczątka; niemal całkowita ciemność – scenę oświetlę tylko mały, punktowy reflektor

treści trudniejsze	fabuła	bodźce sensoryczne
poczucie osamotnienia	**scena IX Kogoś mi tu brakuje...** [19:40-23:20] Klaun w końcu zauważa Kaczątko. Rozmawia z nim o magii, pyta Kaczątko, czy wierzy w przyjaźń. Klaun wyobraża sobie, jaki będzie jego wymarzony przyjaciel. Chowa Kaczątko do szarlotki. Kaczątko i ciasto znikają.	
	scena X Jak wygląda przyjaciel? [23:20-33:10] Klaun zdejmuje buty. Ustawia je na środku. Z dużego kufra wyskakuje pięć balonów. Klaun rysuje na nich buzię, ręce i ubranie. Próbuje ułożyć balony na kształt człowieka, ale one mu się wymykają. Klaun próbuje grać z balonami w berka, ale one nie znają tej zabawy. Klaun spuszcza z balonu powietrze. W środku znajduje Kaczątko.	od 24. do 30. minuty balony – wykorzystywane w zabawny sposób część sceny w konwencji teatru cieni ok. 24. minuty półmrok ok. 33. minuty niemal całkowita ciemność – scenę oświetla tylko światło z małej walizki ok. 34. minuty półmrok
smutek poczucie odrzucenia	**scena XI Cyrk** [33:10-37:00] Znów jesteśmy w cyrku. Klaun zakłada maskę Misia Kubusia. Głos Dyrektora cyrku opowiada o magicznych sztuczkach, które robi Miś. Kubuś niechętnie wykonuje polecenia. Dyrektor wyrzuca Klauna z cyrku – nikt nie chce oglądać smutnego Misia. Na pożegnanie Miś dostaje słoik miodu...	niemal cała scena w półmroku ok. 33 minuty aktorka zakłada maskę niedźwiedzia
osamotnienie poczucie bycia niezrozumianym poczucie bycia wyśmiewanym	**scena XII Wszystkie misie lubią miód** [37:00-41:00] ... choć wcale go nie lubi. Klaun opowiada, że w cyrku każdy ma swoją rolę. Musi ją odgrywać i zwykle nikogo nie obchodzi, kto kryje się pod maską. Nikt go naprawdę nie zna. Nikt nie wie, co lubi. Ale jak mieli go poznać, jeśli przez cały czas udawał kogoś innego?	interakcja z widzami: aktorka zadaje pytania pojedynczym

treści trudniejsze	fabuła	bodźce sensoryczne
	scena XIII Kaczątka [41:00-41:50] Klaun podchodzi do dzieci na widowni. Rozmawia z nimi. Wyczarowuje dla nich ich własne Kaczątka.	dzieciom, niektórym widzom daje noski-Kaczątka
	scena XIV A gdzie jest moje Kaczątko? [41:50-43:10] Klaun szuka swojego Kaczątka. Przetrząsa wszystkie walizki. Kaczątko siedzi skulone w szklanej kuli – to Klaun je tam schował. Nie najlepsza z niego przyjaciółka. Ale mimo to Kaczątko nie chce opuścić Klauna. Planują wspólną przyszłość.	ok. 43. minuty półmrok
baśń o osamotnieniu, niedopasowaniu w baśni bohater niemal zamarza z zimna	**scena XV Brzydkie kacząteko** [43:10-45:30] Kaczątko siedzi w szklanej kuli. Wokół wiruje śnieg. Klaun opowiada baśń Hansa Christiana Andersena o brzydkim kaczątku. Zauważa, że żeby inni go lubili, najpierw musi polubić sam siebie.	
	scena XVI W drogę! [45:30-50:00] Klaun i Kaczątko wyruszają w drogę. Planują występy w innych miastach. Przed wyjazdem Klaun znajduje jedną nieotwartą skrzynię, a w niej mnóstwo Kaczątek. Zaprasza dzieci, by zabrały je ze sobą do domu i się nimi zaopiekowały.	interakcja z widzami: dzieci podchodzą do skrzyni i zabierają cyrkowe noski-Kaczątka

CZY PRZEDSTAWIENIE JEST DOSTĘPNE DLA WIDZÓW Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI?

Przedstawienie jest dostępne dla widzów o szczególnych potrzebach:

a) osób z trudnościami w obszarze poruszania się:

Scena Kameralna, na której prezentowany jest spektakl „Kaczątko", jest dostępna dla osób z trudnościami w obszarze poruszania się. Widzowie mogą skorzystać z windy w asyście pracownika obsługi widowni. Winda dojeżdża na poziom widowni Sceny Kameralnej. Miejsca na widowni można zająć bez konieczności pokonywania schodów. Liczba miejsc dla osób poruszających się na wózku jest ograniczona, warto więc zgłosić ten fakt podczas rezerwacji biletów.

b) osób z trudnościami w obszarze widzenia:

Spektakl ma opracowaną audiodeskrypcję, z której można skorzystać podczas prezentacji przedstawienia. Autorką audiodeskrypcji jest Jolanta Góralczyk. Spektakle z audiodeskrypcją są oznaczone w repertuarze skrótem AD. Grupy zorganizowane mogą również zamówić audiodeskrypcję w wybranym terminie prezentacji – możesz zgłosić taką potrzebę z wyprzedzeniem specjalistce ds. dostępności.

W wybranych terminach widzom z trudnościami w obszarze widzenia proponujemy touch-tour – oprowadzanie dotykowe z audiodeskrypcją na żywo. Touch-tour pozwala poznać przestrzeń spektaklu „Kaczątko". Chęć udziału w oprowadzaniu możesz zgłosić z wyprzedzeniem specjalistce ds. dostępności. Dla osób z trudnościami w obszarze widzenia przygotowaliśmy również sensoryczny kuferek z replikami scenografii i rekwizytów oraz materiałami dotykowymi.

Osobom słabowidzącym polecamy miejsca w pierwszych rzędach – tak, aby mogły lepiej dostrzec szczegóły inscenizacji. Możesz zgłosić taką potrzebę podczas rezerwacji biletów.

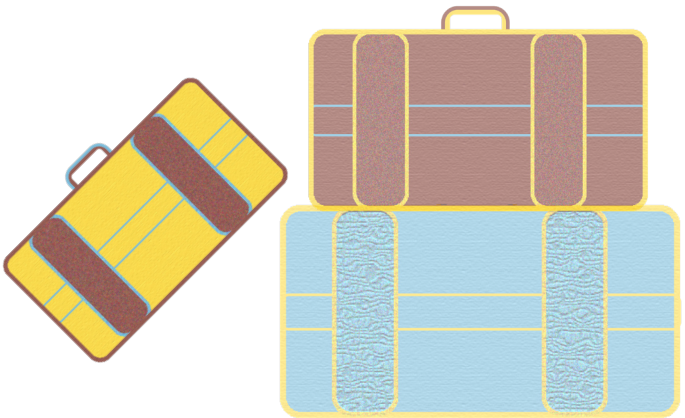

c) osób z trudnościami w obszarze słyszenia:

Spektakl jest tłumaczony na Polski Język Migowy. Na tym etapie produkcji przedstawienie nie jest opatrzone napisami. Przedstawienia tłumaczone na Polski Język Migowy są oznaczone w repertuarze skrótem PJM. Grupy zorganizowane mogą również zamówić tłumaczenie w wybranym terminie prezentacji (w miarę dostępności tłumacza PJM). Możesz zgłosić taką potrzebę z wyprzedzeniem specjalistce ds. dostępności.

Osobom z niepełnosprawnością słuchu rekomendujemy miejsca w środkowych rzędach, na podwyższeniu – tak, aby mogły objąć wzrokiem zarówno scenę, jak i tłumacza PJM. Możesz zgłosić taką potrzebę podczas rezerwacji biletów.

Dla widzów z trudnościami w obszarze słyszenia przygotowaliśmy wprowadzenie w Polskim Języku Migowym. We wprowadzeniu przedstawiamy krótko zarys historii oraz bohaterkę. Wprowadzenie jest dostępne na stronie www Teatru przy opisie spektaklu, a w wybranych terminach również na monitorach w foyer.

Od września 2026 roku podczas przedstawień na Scenie Kameralnej będzie można skorzystać z pętli indukcyjnej. Pętla obejmuje całą widownię.

d) osoby z trudnościami w obszarze rozumienia:

Przedstawienie jest dostępne dla widzów z niepełnosprawnością intelektualną. Spektakl operuje teatralną metaforą, która jest zrozumiała dla widzów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim i umiarkowanym. W spektaklu nie ma wielu słów, a te, które się pojawiają są proste i czytelne. Twórcy proponują liczne metafory, zarówno na poziomie obrazu, jak i języka.

Dla odbiorców z trudnościami w obszarze rozumienia przygotowaliśmy tekst objaśniający do spektaklu. Autorką tekstu jest Marta Kurowska. Grupy zorganizowane mogą skorzystać z tekstu objaśniającego w wybranym terminie prezentacji – możesz zgłosić taką potrzebę z wyprzedzeniem specjalistce ds. dostępności.

Widzowie o szczególnych potrzebach mogą skorzystać z asysty w dotarciu do budynku Teatru z taksówki lub najbliższych przystanków komunikacji miejskiej. Potrzebę asysty możesz zgłosić z wyprzedzeniem specjalistce ds. dostępności.

CZY PRZEDSTAWIENIE JEST ODPOWIEDNIE DLA WIDZÓW NEURORÓŻNORODNYCH?

„Kaczątko” w reżyserii Piotra Żukowskiego jest spokojne i bezpieczne. Tempo scen jest umiarkowane, a zmiany następują płynnie. Scenografia jest czytelna i zachowuje porządek wizualny. Ma intensywne, lecz utrzymane w spójnej palecie barwnej kolory, które nie są rażące ani kontrastowe. Zmiany scenografii następują płynnie i są inicjowane przez bohaterkę. Bohaterka nadaje znaczenia elementom scenografii, gdy te się zmieniają (na przykład walizki są ułożone w kształt domu).

W jednej ze scen twórcy wykorzystują balony na sznurkach. Nieprzewidywalność, strach przed pęknięciem balonu i związanym z nim hałasem, może u niektórych odbiorców wywołać napięcie. Warto przygotować dziecko na ten moment: balonów jest pięć i są wykorzystywane w bardzo zabawny sposób. Scena z ich udziałem trwa około 6 minut. Jeśli pojawiające się napięcie jest zbyt duże można wyjść w trakcie i wrócić, gdy obraz się skończy.

Światła w spektaklu są stonowane, nie pobudzają. Zmiany kolorów i natężenia następują płynnie. Większość scen jest dość intymna: światło oświetla jedynie bohaterkę wraz z jej najbliższym otoczeniem, a pozostała część sceny jest ukryta w ciemności. Taki zabieg nie działa rozpraszająco, pozwala odbiorcy skupić się na sednie sceny. U niektórych widzów panująca dookoła ciemność może jednak wywoływać strach lub napięcie.

Muzyka i piosenki w spektaklu są łagodne, płynne. Nie działają pobudzająco ani dysregulująco. Poza muzyką w spektaklu obecne są dźwięki kaczątek – nacechowane emocjonalnie kwakanie, które czasem eskaluje do krzyku. Kwakanie jest również elementem niektórych dialogów. Bohaterka rozmawia w ludzkim języku z kaczątkami, które odpowiadają jej kwakaniem. Niektórzy widzowie mogą mieć trudność z odczytaniem intencji postaci i sensu dialogu. Taka sytuacja może wywoływać napięcie.

Elementem spektaklu są interakcje z widzami. W jednej ze scen aktorka podchodzi do dzieci i zadaje im proste pytania. Aktorka jest bardzo uważna, rozmawia z odbiorcami bez pośpiechu, nacisku czy oczekiwania reakcji. Niektórym dzieciom „wyczarowuje” ich własne noski – Kaczątka. Ta forma kontaktu jest subtelnym zaproszeniem, nie obejmuje wszystkich widzów. Po zakończeniu przedstawienia wszystkie dzieci mogą podejść do dużego kufra i wziąć Kaczątko-nosek. Przy kufrze często jest tłoczno, a dzieci są podekscytowane. Jeśli dziecko źle się czuje w dużym skupisku osób, można poczekać, aż większość dzieci opuści salę. Nosek dla dziecka może wziąć również opiekun.

W spektaklu pojawiają się elementy abstrakcyjne: żółte, puchate kulki – kaczątka, czerwony nosek Klauna – brzydkie Kaczątko, czy walizki, które stają się metaforą domowych sprzętów albo różnych światów. Abstrakcja jest silnie osadzona w działaniu – widzom neuroróżnorodnym może ułatwić odczytanie symbolu, uzgodnieniu sensów.

Fabuła spektaklu jest nielinearna. Przedstawienie zaczyna się od sceny, w której cyrk odjeżdża i pozostawia samotnego Klauna. Dopiero w dalszej części spektaklu opowieść wraca do sytuacji, która fabularnie poprzedziła wydarzenia z samego początku przedstawienia. Język spektaklu jest metaforyczny. Bohaterka nie buduje świata wprost, ale tworzy go przy pomocy pytań (czym jest dom? kim jest przyjaciel?) Często kwestionuje sensy lub dopiero próbuje je zrozumieć. Jedna ze scen jest powtórzona dwukrotnie: najpierw jako obiektywna narracja, potem z subiektywnym komentarzem bohaterki. Komentarz bohaterki pozwala spojrzeć na scenę z innej perspektywy, zmienić jej odczytanie. Te zabiegi mogą sprawić niektórym odbiorcom trudność w podążaniu za fabułą.

Liczne sceny spektaklu mogą wywoływać napięcie. Bohaterka jest przepełniona smutkiem, towarzyszy jej poczucie odrzucenia, osamotnienia. Nie wie kim jest – dopiero próbuje odkryć siebie i poznać swoją wartość. Trudniejsze emocje znajdują jednak dopełnienie w finale spektaklu, gdy Klaun odkrywa, że nie musi być taki sam jak inni, by być wartościowym, akceptowanym. Godzi się i zaprzyjaźnia z samym sobą.

Bodźce sensoryczne oraz treści wrażliwe szczegółowo omawiamy w rozdziałach Światła i dźwięki w spektaklu na stronie 17 oraz Mapa treści wrażliwych i bodźców sensorycznych w przedstawieniu na stronie 20

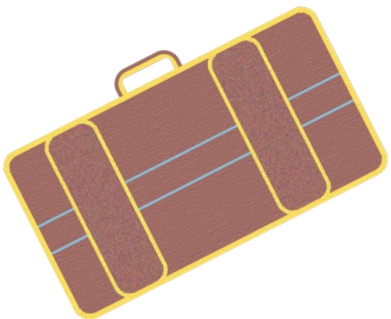

W JAKI SPOSÓB RODZIC LUB NAUCZYCIEL MOŻE WESPRZEĆ WIDZÓW W ODBIORZE I ROZUMIENIU SPEKTAKLU?

(oprac. Lidia Kurczaba – pedagożka, terapeutka integracji sensorycznej)

„Kaczątko" w reżyserii Piotra Żukowskiego jest spektaklem złożonym, opartym na metaforze. Porusza tematykę, która może sprawić trudność w rozmowie. Szczególnie ostatnie sceny mogą być odbierane przez dzieci intuicyjnie, przeżywane emocjonalnie, ale trudne do nazwania wprost. Dziecko może nie być gotowe, by zaraz po przedstawieniu dzielić się odczuciami. Jednak same pytania pozwalają być razem z dzieckiem w emocjach.

Dlatego w tym rozdziale proponujemy kilka obszarów pytań. W rozmowie z dzieckiem nie muszą paść wszystkie – przeciwnie: warto dokonać wyboru. Nie należy również oczekiwać odpowiedzi. Rozmowa wokół spektaklu nie musi prowadzić do podsumowań i wniosków. Brak odpowiedzi jest również ważną informacją dla rodziców / nauczyciela, a samo zadanie pytania o uczucia i refleksje jest dla dziecka mocnym sygnałem, że są one dla nas ważne.

Po spektaklu możesz w bezpiecznej przestrzeni porozmawiać z dzieckiem na wiele tematów, związanych z emocjami, relacjami, akceptacją i poszukiwaniem siebie.

o spektaklu

- Kim jest bohaterka przedstawienia? Klaunem, Kaczątkiem, Misiem Kubusiem – a może kimś zupełnie innym?
- Jak sądzisz, w którym momencie bohaterce było najtrudniej?
- Jak sądzisz, w którym momencie bohaterka czuła się dobrze i bezpiecznie?
- Która scena w przedstawieniu najbardziej Cię rozbawiła?
- Co Twoim zdaniem było w bohaterce najpiękniejsze?
- Jaką drogę przeszła bohaterka, by dowiedzieć się, kim jest?
- Wyobraź sobie, ze możesz dopisać dalszy ciąg tej historii. Jak potoczyłyby się losy bohaterki?
- Jak sądzisz: czy Klaun zawsze robił to, co chciał, czy raczej to, czego oczekiwali od niego inni?

o codzienności dziecka i jego doświadczeniach

- Kiedy zdarza Ci się poczuć, że różnisz się od innych dzieci? Jakie to uczucie?
- Co sprawia, że jakieś miejsce nazywamy swoim domem?
- Kim według Ciebie jest przyjaciel? Co sprawia, że ktoś zostaje Twoim przyjacielem?
- Co sprawia, że każdy z nas jest trochę inny?
- co sprawia, że ludzie się lubią? Czy trzeba się zmienić, by być lubianym?
- Czy czasem zaczynasz wierzyć we wszystko, co mówią o Tobie inni?
- Czy jest takie miejsce, w którym czujesz się swobodnie i możesz być sobą? Przy kim możesz być naprawdę sobą?

SŁOWNICZEK TRUDNIEJSZYCH POJĘĆ

AUDIODESKRYPCJA – słowny opis warstwy plastycznej spektaklu, dostępny dla osób z trudnościami w obszarze widzenia. W repertuarach i na stronie internetowej audiodeskrypcja jest określona skrótem AD. Podczas przedstawienia osoby, które potrzebują audiodeskrypcji, odsłuchują ją na specjalnych odbiornikach ze słuchawkami. Lektor opisuje jak wygląda scenografia, kostiumy oraz działania aktorów. Audiodeskrypcja nie przeszkadza osobom, które nie korzystają z tego udogodnienia – nie słyszą jej. Podczas warsztatów prowadzimy audiodeskrypcję na żywo – prowadzący opisują na głos wygląd osób, przedmiotów i działań.

DOSTĘPNOŚĆ – możliwość skorzystania z różnych miejsc i wydarzeń bez ograniczeń. Dostępność obejmuje obszary widzenia, słyszenia, poruszania się, rozumienia i czucia. Dzięki odpowiednio zaplanowanym wydarzeniom oraz wykorzystanym technologiom i udogodnieniom w spektaklach, warsztatach i oprowadzaniach mogą wziąć udział m.in. osoby z niepełnosprawnościami, neuroróżnorodne, seniorzy, rodzice małych dzieci i wiele innych grup. Nie tworzymy osobnych wydarzeń, ale dbamy o to, byśmy mogli wspólnie doświadczać teatru.

NAPISY DO SPEKTAKLI – są to napisy w języku polskim, które wyświetlamy podczas wybranych wydarzeń. Napisy służą głównie osobom g/Głuchym i słabosłyszącym. Nie wszystkie osoby z niepełnosprawnością słuchu znają Polski Język Migowy i to właśnie napisy pomagają im w poznaniu treści wydarzenia. Podczas spektaklu napisy są wyświetlane na ekranach, umieszczonych z boku sceny. Ekrany nie zasłaniają obrazu, ani nie przeszkadzają w odbiorze. Na ekranach, poza kwestiami postaci, autor napisów wyświetla również opisy najważniejszych dźwięków w spektaklu lub rodzaj muzyki, która towarzyszy scenie.

NEURORÓŻNORODNOŚĆ – określenie na różne funkcjonowanie ludzkich mózgów w takich obszarach, jak uczenie się, kontakty społeczne, skupienie uwagi, przeżywanie i okazywanie emocji, i wielu innych. Może obejmować osoby w spektrum autyzmu, spektrum ADHD, wysoko wrażliwe, w kryzysach zdrowia psychicznego. Neuroróżnorodność odchodzi od wcześniejszych koncepcji zaburzeń rozwojowych lub czynników środowiskowych. Zwraca uwagę na naturalne różnice między ludźmi oraz empatię i komunikację, dzięki którym możemy razem funkcjonować.

POLSKI JĘZYK MIGOWY – język, którym posługują się osoby g/Głuche. Jest to system znaków – gestów, które odpowiadają słowom i zwrotom w języku polskim. Dodatkowo w Polskim Języku Migowym istnieją znaki, które odpowiadają pojedynczym literom alfabetu i cyfrom. Polski Język Migowy ma swoją własną gramatykę, różną od gramatyki języka polskiego. Gdy w repertuarze lub na stronie internetowej zobaczysz skrót PJM to znaczy, że podczas spektaklu lub warsztatu będzie obecny tłumacz Polskiego Języka Migowego. Tłumacz będzie tłumaczyć wydarzenie lub pomoże w komunikacji z osobami g/Głuchymi.

TEKST OBJAŚNIAJĄCY – dodatkowy tekst, który towarzyszy spektaklowi. Wspiera osoby z trudnościami w obszarze rozumienia w interpretacji metafor teatralnych, rozumieniu trudniejszych słów lub podążaniu za fabułą – w przypadku retrospekcji lub wielu wątków. Podczas spektakli teatralnych osoby, które potrzebują tekstu objaśniającego, odsłuchują go na specjalnych odbiornikach ze słuchawkami. Lektor podpowiada znaczenie słów, obrazów i sytuacji, łączy wydarzenia i jest przewodnikiem po świecie przedstawienia. Tekst objaśniający nie przeszkadza osobom, które nie korzystają z tego udogodnienia – nie słyszą go.

KONTAKT

Jeśli chcesz kupić bilet na przedstawienie „Kacząтko”, możesz skontaktować się z pracownikami Biura Organizacji Widowni:
nr telefonu: 71 335 49 11 lub 71 335 49 12 lub 71 335 49 49
e-mail: widownia@teatrlalek.wroclaw.pl

Pracownicy Biura Organizacji widowni pomogą Ci wybrać odpowiednie miejsce oraz kupić bilet. Pracownicy Biura Organizacji Widowni pracują od poniedziałku do piątku w godz. 7.30-15.30.

Jeśli potrzebujesz informacji o dostępności przedstawienia dla osób ze szczególnymi potrzebami, tłumaczenia PJM lub asysty, możesz skontaktować się z Martą Kurowską, specjalistką ds. dostępności i edukacji:
nr telefonu: 71 335 49 09 lub 504 54 74 26 (tylko sms)
e-mail: marta.kurowska@teatrlalek.wroclaw.pl

Specjalistka do spraw dostępności i edukacji pracuje od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-16.00 oraz podczas wybranych dostępnych wydarzeń.

Tekst: Marta Kurowska

Autor plakatu: Dawid Ryski

Projekt graficzny: Robert Maniak

Zdjęcia: Natalia Kabanow, Robert Maniak

Konsultacja: Lidia Kurczaba

Przedprzewodnik do spektaklu „Kacząтko” powstał w ramach zadania „Teatr wrażliwy. Poprawa dostępności oferty i wydarzeń Wrocławskiego Teatru Lalek”.

Środki na realizację zadania pochodzą z projektu „Projektowanie Uniwersalne Kultury – dostępność w instytucjach kultury” prowadzonego przez Narodowe Centrum Kultury w ramach działania 3.3 „Systemowa poprawa dostępności”, priorytetu III „Dostępność i usługi dla osób z niepełnosprawnościami” Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027.

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita Polska

Dofinansowane przez Unię Europejską